

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СОЦІОЛОГІЯ

Методичні вказівки до семінарських занять для студентів напряму підготовки
6.030505 «Управління персоналом та економіка праці», 6.030507 «Маркетинг»
усіх форм навчання

Обговорено і рекомендовано на
засіданні кафедри соціології і
психології соціального та
особистісного самовизначення
Протокол № 1
від «27» серпня 2013 р.

Чернігів ЧДТУ 2013

Соціологія

Соціологія. Методичні вказівки до семінарських занять для студентів напряму підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці» та 6.030507 «Маркетинг» усіх форм навчання / Укл.: Орешета Ю.В. – Чернігів: ЧДТУ, 2013. – 33 с.

Укладач: Орешета Юлія Василівна, асистент кафедри соціології і психології соціального та особистісного самовизначення

Відповідальний за випуск: Мазур Т.В., завідувач кафедри соціології і психології соціального та особистісного самовизначення, кандидат психологічних наук, доцент

Рецензент: Федоренко В.М., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології і психології соціального та особистісного самовизначення Чернігівського державного технологічного університету

ЗМІСТ

Вступ	6
Змістовий модуль I. Загальні проблеми теоретичної соціології.....	8
1 Семінарське заняття № 1. Соціологія як наука: закони, методи, предмет, структура, категорії, функції.....	8
1.1 План заняття	8
1.2 Завдання для самостійної роботи.....	8
1.3 Теми для доповідей і рефератів.....	8
1.4 Контрольні питання	8
2 Семінарське заняття № 2. Історія соціологічної думки. Соціологія в Україні.	9
2.1 План заняття	9
2.2 Завдання для самостійної роботи.....	9
2.3 Теми для доповідей і рефератів.....	9
2.4 Контрольні питання	9
3 Семінарське заняття № 3. Суспільство як система: сутність та характеристика. Соціальні зміни і соціальна стабільність як системні ознаки сучасного суспільства	9
3.1 План заняття	9
3.2 Завдання для самостійної роботи.....	10
3.3 Теми для доповідей і рефератів.....	10
3.4 Контрольні питання	10
4 Семінарське заняття № 4. Соціальна структура суспільства: сутність та характеристика. Соціальні інститути та соціальні організації суспільства...	10
4.1 План заняття	10
4.2 Завдання для самостійної роботи.....	11
4.3 Теми для доповідей і рефератів.....	11
4.4 Контрольні питання	11
5 Семінарське заняття № 5. Стратифікаційні, інтеграційні та диференційні процеси суспільства: сутність та характеристика.....	11
5.1 План заняття	11
5.2 Завдання для самостійної роботи.....	12
5.3 Теми для доповідей і рефератів.....	12
5.4 Контрольні питання	12
6 Семінарське заняття № 6. Особистість і суспільство: характер взаємозв'язку.	12
6.1 План заняття	12
6.2 Завдання для самостійної роботи.....	13
6.3 Теми для доповідей і рефератів.....	13
6.4 Контрольні питання	13
Змістовий модуль II. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії.....	13
7 Семінарське заняття № 7. Соціологія сім'ї: об'єкт, предмет та специфіка	

дослідження	13
7.1 План заняття	13
7.2 Завдання для самостійної роботи.....	13
7.3 Теми для доповідей і рефератів.....	14
7.4 Контрольні питання	14
8 Семінарське заняття № 8. Соціологія економічного життя	14
8.1 План заняття	14
8.2 Завдання для самостійної роботи.....	14
8.3 Теми для доповідей і рефератів.....	14
8.4 Контрольні питання	14
9 Семінарське заняття № 9. Соціологія культури та релігії: об'єкт, предмет та специфіка дослідження	15
9.1 План заняття	15
9.2 Завдання для самостійної роботи.....	15
9.3 Теми для доповідей і рефератів.....	15
9.4 Контрольні питання	15
10 Семінарське заняття № 10. Соціологія праці	16
10.1 План заняття	16
10.2 Завдання для самостійної роботи.....	16
10.3 Теми для доповідей і рефератів.....	16
10.4 Контрольні питання	16
11 Семінарське заняття № 11. Соціологія права: об'єкт, предмет та специфіка дослідження	16
11.1 План заняття	16
11.2 Завдання для самостійної роботи.....	17
11.3 Теми для доповідей і рефератів.....	17
11.4 Контрольні питання	17
12 Семінарське заняття № 12. Соціологія політики: об'єкт, предмет та специфіка дослідження	17
12.1 План заняття	17
12.2 Завдання для самостійної роботи.....	18
12.3 Теми для доповідей і рефератів.....	18
12.4 Контрольні питання	18
13 Семінарське заняття № 13. Соціологія управління: об'єкт, предмет та специфіка дослідження	18
13.1 План заняття	18
13.2 Завдання для самостійної роботи.....	19
13.3 Теми для доповідей і рефератів.....	19
13.4 Контрольні питання	19
Змістовий модуль III. Методологія, методика і техніка соціологічного дослідження.....	19

14 Семінарське заняття № 14. Соціологічне дослідження: методологія, методика, види та етапи.....	19
14.1 План заняття	19
14.2 Завдання для самостійної роботи.....	20
14.3 Теми для доповідей і рефератів.....	20
14.4 Контрольні питання	20
15 Семінарське заняття № 15. Програма соціологічного дослідження. Методи збору соціологічної інформації	20
15.1 План заняття	20
15.2 Завдання для самостійної роботи.....	20
15.3 Теми для доповідей і рефератів.....	21
15.4 Контрольні питання	21
16 Семінарське заняття № 16. Соціологічне вимірювання, обробка, аналіз, інтерпретація та написання звіту дослідження	21
16.1 План заняття	21
16.2 Завдання для самостійної роботи.....	21
16.3 Теми для доповідей і рефератів.....	22
16.4 Контрольні питання	22
Перелік посилань.....	26
Додатки	26
Додаток А – Теми для складання програми соціологічного дослідження...	26
Додаток Б – Питання до модульного контролю.....	27
Додаток В – Питання до іспиту	31

Вступ

Курс «Соціологія» належить до циклу фундаментальних дисциплін і читається на усіх факультетах університету денної та заочної форми навчання. Це один із курсів, що формує цілісне знання про суспільство, його структуру, соціальні процеси і соціальні відносини, механізми та принципи їх взаємодії.

Навчальним планом передбачено вивчення курсу «Соціологія» в таких формах: лекції, семінари, письмові контрольні роботи, захист рефератів, самостійна робота.

Семінарські заняття – ефективна форма закріплення знань і виявлення творчих здібностей студентів. Вони доповнюють і розвивають матеріал лекційного курсу, забезпечують набуття студентами навичок правильного формулювання своїх думок та аргументації переконань, привчають до самостійної та індивідуальної роботи над відповідними літературними джерелами. Запропоновані методичні вказівки розділені на три змістовні модулі у відповідності до структури системи соціологічного знання.

До першого змістовного модуля входять теми, що розкривають загально-теоретичний рівень: соціологія як наука, становлення і розвиток соціології в Україні та світі, суспільство як соціальна система, соціальна структура суспільства, особистість і суспільство. До другого змістовного модуля входять спеціальні та галузеві соціологічні теорії – соціологія сім'ї, соціологія економічного життя, соціологія праці, соціологія права, соціологія управління і т.д. До третього змістовного модуля входять теми методики і техніки проведення прикладного соціологічного дослідження.

Мета викладання навчальної дисципліни «Соціологія» полягає в тому, щоб сформувати у студентів системні знання щодо об'єкта та предмета соціології як науки, сутності соціального життя, навичок та умінь аналізу соціальних явищ і процесів, також створення психолого-педагогічних умов для самовизначення студента відносно свого ставлення до суспільства, свідомої оцінки його вад й переваг.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціологія» є:

- ознайомлення студентів з обсягом і змістом курсу, вимогами щодо глибини освоєння окремих її розділів, літературою з курсу;
- озброєння їх знаннями наукових основ дисципліни, основних категорій і положень соціології, умінням здійснювати прикладний аспект цієї науки;
- формування необхідних умов організації і проведення соціальних і соціологічних досліджень.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- методологічні основи соціології як науки;

- характеристику об'єкта та предмета соціології;
- характер функціонування і розвитку суспільства як цілісної системи;
- поняття і категорії соціології;
- структуру і механізм функціонування соціальних процесів в суспільстві;
- теорію і методика проведення соціологічного дослідження.

вміти:

– діалектично аналізувати соціальні явища і процеси, що відбуваються в суспільстві;

– створювати науково обґрунтовані альтернативні прогнози стосовно майбутнього сучасного суспільства;

– організовувати і проводити соціологічні дослідження різних форм та явищ суспільного життя.

Вивчення дисципліни має велике значення для реалізації вимог кваліфікаційної характеристики фахівця. Дає можливість виробити навички організації і проведення прикладних соціологічних досліджень; використовувати результати досліджень в діяльності трудових колективів, в соціальному управлінні та соціальному прогнозуванні.

Контроль знань і умінь передбачає: письмову контрольну роботу, тестування, аналіз практичних завдань. Підсумковий контроль – іспит.

Дане видання включає теми і плани семінарських занять, запитання і завдання для самостійної роботи студентів, теми рефератів, контрольні питання за I,II,III змістовними модулями, питання до іспиту, список рекомендованої літератури.

Змістовий модуль I. Загальні проблеми теоретичної соціології

1 Семінарське заняття № 1

Соціологія як наука: закони, методи, предмет, структура, категорії, функції

1.1 План заняття

1. Соціологія як наука: об'єкт та предмет науки.
2. Закони соціології та їх характеристика.
3. Категорії соціології та їх сутність.
4. Структура соціології як науки.
5. Методи соціології як науки.
6. Зв'язок соціології з іншими науками.
7. Функції соціології.

Ключові поняття: соціологія, об'єкт соціології, предмет соціології, соціальний закон, суспільство, соціальне, категорії соціології, теоретична соціологія, емпірична соціологія, фундаментальні та прикладні соціологічні дослідження, мікросоціологія, мікросоціологія, метод, функції соціології.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

1.2 Завдання для самостійної роботи

1. Методи емпіричного дослідження.
2. Спеціалізовані соціологічні методи.
3. О.Конт про закони соціології.

1.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Підходи щодо визначення предмета соціології.
2. Категоріально-понятійний апарат соціології.

1.4 Контрольні питання

1. Що вивчає соціологія як наука.
2. Що є об'єктом соціології?
3. Що є предметом соціології?
4. Аргументуйте місце соціології в системі соціально-гуманітарних наук.
5. Які основні функції соціології як науки?
6. Які основні методи соціології як науки?
7. Різні підходи до визначення структури соціологічного знання.

2 Семінарське заняття № 2

Історія соціологічної думки. Соціологія в Україні

2.1 План заняття

1. Протосоціологічний період у розвитку соціології та його характеристика.
2. Класичний період у розвитку світової соціології.
3. Основні школи та концептуальні напрямки сучасної західної соціології.
4. Соціологічна думка в Україні.

Ключові поняття: протосоціологія, класична соціологія, соціальна статика, соціальна динаміка, соціальна фізика, позитивізм, структурний функціоналізм, символічний інтеракціонізм, конфліктологія, соціологічна думка в Україні, український соціологічний інститут.

Рекомендована література: [1, 6, 19, 20, 25, 27, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

2.2 Завдання для самостійної роботи

1. Внесок Е. Дюркгейма у становлення соціології.
2. «Розуміюча соціологія» М. Вебера.
3. Назвіть основні особливості зародження та розвитку соціологічної думки в Україні.

2.3 Теми для доповідей і рефератів

1. О. Конт – засновник соціологічної думки.
2. Теорія суспільства Г. Спенсера.
3. Основні напрямки розвитку західної соціології ХХ ст.
4. Становлення і розвиток соціологічної думки в Україні.

2.4 Контрольні питання

1. Охарактеризуйте основні етапи розвитку соціології.
2. Назвіть основні етапи становлення та розвитку соціологічної думки в стародавньому світі, епоху Середньовіччя та Нового часу?
3. Яка роль О.Конта у становленні соціології?
4. Внесок українських дослідників в розвиток соціологічної думки.

3 Семінарське заняття № 3

Суспільство як система: сутність та характеристика. Соціальні зміни і соціальна стабільність як системні ознаки сучасного суспільства

3.1 План заняття

1. Поняття суспільства. Ознаки суспільства.

2. Суспільство як система.
3. Теорії походження суспільства та їх сутність:
 - а) інструментальна концепція;
 - б) сексуальна концепція;
 - в) гендерна концепція;
 - г) кратична концепція;
 - д) семантична концепція та інші.
4. Типологія суспільств.
5. Характерні риси сучасного українського суспільства.

Ключові поняття: суспільство, соціальна система, суспільні відносини, соціальні процеси, теологічна, космічна та еволюційна теорії походження суспільства, класифікація суспільств, трансформація.

Рекомендована література: [5, 6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

3.2 Завдання для самостійної роботи

1. Загальнонаукові теорії походження суспільства та їх сутність.
2. Охарактеризуйте соціологічні теорії походження суспільства.
3. Тенденції розвитку українського суспільства.

3.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Еволюція уявлень про суспільство.
2. Громадянське суспільство та шляхи його формування.
3. Суспільство соціального розвитку та його інтерпретація в західній соціології.

3.4 Контрольні питання

1. Що таке суспільство?
2. Охарактеризуйте основні ознаки суспільства?
3. Ознаки суспільства за Е.А. Шілзом.
4. За якими критеріями можна класифікувати сучасні суспільства?

4 Семінарське заняття № 4

Соціальна структура суспільства: сутність та характеристика. Соціальні інститути та соціальні організації суспільства

4.1 План заняття

1. Соціальна структура суспільства: основні види та елементи.
2. Теорії соціальної стратифікації та їх сутність.

3. Інституціоналізація як соціальний феномен.
4. Види соціальних інститутів.
5. Функції соціальних інститутів.
6. Соціальна організація та її ознаки.

Ключові поняття: структура, соціальна структура суспільства, соціальна стратифікація, клас, соціальна група, страта, соціальний інститут, інституціоналізація, соціальна організація, верства, соціальна нерівність.

Рекомендована література: [5, 6, 10, 11, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

4.2 Завдання для самостійної роботи

1. Види соціальних інститутів.
2. Поняття та види соціальних організацій.
3. Визначте особливості соціальної структури українського суспільства.

4.3 Теми для доповідей і рефератів

1. П. Сорокін про форми соціальної стратифікації.
2. Основні тенденції соціальної диференціації українського суспільства.
3. Місце і роль соціальних інститутів в житті суспільства.
4. Роль соціального інституту права у громадянському суспільстві.
5. Види та функції соціальних інститутів.

4.4 Контрольні питання

1. Складові соціальної структури суспільства та її характеристика.
2. Що таке соціальна стратифікація?
3. Які основні теорії соціальної стратифікації можна виділити?
4. Сутність та призначення соціальних інститутів.

5 Семінарське заняття № 5

**Стратифікаційні, інтеграційні та диференційні процеси суспільства:
сутність та характеристика**

5.1 План заняття

1. Процеси інтеграції і диференціації в суспільстві: характеристика та тенденції розвитку
2. Поняття, сутність і механізм соціальної мобільності
3. Соціальні зміни і соціальна стабільність: сутність та характеристика

Ключові поняття: інтеграція, диференціація, соціальні зміни, соціальні

процеси, соціальна мобільність, канали соціальної мобільності, вертикальна та горизонтальна соціальна мобільності, маргінальність.

Рекомендована література: [5, 6, 10, 11, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

5.2 Завдання для самостійної роботи

1. Соціальна стабільність як необхідна умова існування суспільства.
2. Маргінальність як явище перехідного суспільства.
3. В чому значення соціальних змін?

5.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Основні умови, фактори і механізм соціальної стратифікації
2. Егалітаризм: сутність і коротка характеристика
3. Причини диференціації в суспільстві
4. Соціальна еволюція і соціальна революція: причини й умови

5.4 Контрольні питання

1. Інтеграція та диференціація суспільства.
2. Які тенденції переважають в українському суспільстві?
3. Охарактеризуйте основні канали соціальної мобільності?
4. Чим відрізняється вертикальна соціальна мобільність від горизонтальної?

6 Семінарське заняття № 6

Особистість і суспільство: характер взаємозв'язку

6.1 План заняття

1. Соціологічні підходи до вивчення особистості та її місця в суспільстві.
2. Людина і особистість в філософії, психології, соціології.
3. Соціологічна структура особистості.
4. Статусно-рольова концепція особистості.
5. Соціалізація і соціальна адаптація як фактори формування особистості.

Ключові поняття: індивід, людина, особистість, індивідуальність, структура особистості, мотиви, ціннісні орієнтації, потреби, соціальний статус, соціальна роль, рольові теорії особистості, соціалізація, етапи соціалізації, форми соціалізації, агенти соціалізації, адаптація.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

6.2 Завдання для самостійної роботи

1. Підходи до визначення особистості.
2. Охарактеризуйте поняття соціальна роль та соціальний статус.
3. Теорії особистості та їх сутність.

6.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність».
2. Референтна група та її місце у житті сучасній соціології.
3. Рольові теорії особистості та їх сутність.

6.4 Контрольні питання

1. Підходи до визначення особистості.
2. Як відрізняються поняття людина-індивід-особистість?
3. Що відносять до соціологічної структури особистості?
4. Коли починається і закінчується процес соціалізації?
5. Охарактеризуйте етапи, форми та етапи соціалізації.

Змістовий модуль II. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії

7 Семінарське заняття № 7

Соціологія сім'ї: об'єкт, предмет та специфіка дослідження

7.1 План заняття

1. Соціологія сім'ї: об'єкт, предмет, сутність та типологія.
2. Сім'я як соціальний інститут та мала соціальна група.
3. Функції сім'ї в суспільстві.
4. Стан і тенденції розвитку сучасної сім'ї.

Ключові поняття: сім'я, шлюб, соціологія сім'ї, соціальний інститут, мала соціальна група, моногамія, полігамія, функції сім'ї в суспільстві, еволюційні та організаційні форми шлюбу, тенденції розвитку сімей, типи та форми сімей.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

7.2 Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте історичні форми шлюбу.
2. Проаналізуйте основні проблеми сімей в Україні.
3. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку сімей в Україні та світі.

7.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Історичні витоки шлюбу та сім'ї в Україні.
2. Студентська сім'я: особливості існування та проблеми розвитку.
3. Причини розлучень в Україні та світі.
4. Насильство в сім'ї.

7.4 Контрольні питання

1. Що вивчає соціологія сім'ї?
2. Чому сім'я розглядається як мала соціальна група та соціальний інститут?
3. Які функції сім'ї Ви знаєте?
4. Які типи сімей Ви знаєте?

8 Семінарське заняття № 8 Соціологія економічного життя

8.1 План заняття

1. Предмет та об'єкт економічної соціології.
2. Становлення економічної соціології як науки.
3. Основні напрямки досліджень сучасної економічної соціології.

Ключові поняття: економічна соціологія, соціально-економічні відносини, економіка, економічна поведінка, функції економічної соціології, етапи становлення економічної соціології, сучасні напрямки досліджень економічної соціології.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

8.2 Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізуйте понятійно-категоріальний апарат економічної соціології.
2. Охарактеризуйте соціальні функції економіки.
3. Назвіть основні наукові напрямки економічної соціології.

8.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Соціально-економічні погляди К. Маркса та М. Вебера.
2. Соціально-економічні моделі розвитку суспільства.
3. Стан соціально-економічних процесів в Україні.

8.4 Контрольні питання

1. Розкрийте предметну сферу дослідження економічної соціології.
2. Що є об'єктом та предметом дослідження економічної соціології?

3. Розкрийте взаємозв'язок економічної соціології з іншими науками.
4. Які структурні елементи включає економічна сфера?

9 Семінарське заняття № 9

Соціологія культури та релігії: об'єкт, предмет та специфіка дослідження

9.1 План заняття

1. Соціологія культури як галузь соціології:
 - а) об'єкт, предмет, функції;
 - б) поняття і сутність культури;
 - в) структурні елементи та форми вияву культури в житті людини і суспільства;
 - г) функції культури;
2. Особливості національної культури у контексті відродження українського соціуму.
3. Поняття, предмет і методи соціології релігії.
4. Церква як соціальний інститут. Функції релігії.

Ключові поняття: соціологія культури, культура, структурні елементи культури, види культури, форми культури, субкультура, контркультура, суперкультура, народна культура, масова культура, функції культури, соціологія релігії, об'єкт та предмет соціології релігії, релігія, організаційні та історичні види релігії, церква, секта, функції релігії.

Рекомендована література: [6, 25, 28, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

9.2 Завдання для самостійної роботи

1. Перелічіть основні складові культури та охарактеризуйте їх .
2. Охарактеризуйте особливості української культури на сучасному етапі розвитку України.

9.3 Теми для доповідей і рефератів

3. Проблеми відродження національної культури в Україні.
4. Відмінності «міської» та «сільської» культури.
5. Характеристика масової культури та форми її вияву.
6. Сучасна релігійна обстановка в Україні.
7. Особливості релігійних конфліктів в Україні та світі.

9.4 Контрольні питання

1. Які особливості поняття «культура» з точки зору соціологічного аналізу?
2. Що таке масова культура та в чому її особливості?

3. Які функції виконує культура в суспільстві?
4. Що таке релігія? Які світові релігії Ви можете назвати?
5. Чому церкву розглядають як соціальний інститут?

10 Семінарське заняття № 10 **Соціологія праці**

10.1 План заняття

1. Об'єкт, предмет, категорії та функції соціології праці.
2. Формування соціологічних ідей про працю.
3. Праця як вид соціальної діяльності. Ставлення до праці та мотивація трудової поведінки.

Ключові поняття: соціологія праці, праця, зміст праці, характер праці, соціально-трудова відносина, мотивація, стимулювання трудової діяльності.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

10.2 Завдання для самостійної роботи

1. Стимулювання праці: переваги та недоліки
2. Проаналізуйте основні етапи становлення соціології праці.
3. Значення праці в житті людини.

10.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Соціологія праці та зайнятості як специфічна галузь соціологічного знання.
2. Основні поняття та категорії соціології праці.
3. Вітчизняна соціологія праці: історія та сучасність.

10.4 Контрольні питання

1. В чому полягають особливості об'єкта та предмета соціології праці?
2. Перелічіть основні категорії та поняття соціології праці.
3. Які основні мотиви до праці Ви можете назвати?
4. Розкрийте місце праці в розвитку людини та суспільства.

11 Семінарське заняття № 11 **Соціологія права: об'єкт, предмет та специфіка дослідження**

11.1 План заняття

1. Соціологія права: предмет, об'єкт, проблематика, структура та функції.

2. Соціологія права в системі знань про суспільство.
3. Механізм соціальної дії та реалізації права.
4. Умови та фактори досягнення релевантності права.

Ключові поняття: соціологія права, право, функції права, структура права, об'єкт та предмет соціології права, зв'язок соціології права з іншими науками, види права, релевантність права, правовий нігілізм, механізм соціальної дії права, форми права.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

11.2 Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізуйте функції права.
2. Розкрийте місце соціології права в системі наук.

11.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Взаємозв'язок соціології права з іншими науками.
2. Делінквентна поведінка та проблеми її поширення в сучасному суспільстві.

11.4 Контрольні питання

1. Що таке право? Які види права можете назвати?
2. Які етапи становлення соціології права?
3. Що таке правовий нігілізм та в чому його сутність?
4. Умови досягнення релевантності права?
5. Які форми права в суспільстві?

12 Семінарське заняття № 12

Соціологія політики: об'єкт, предмет та специфіка дослідження

12.1 План заняття

1. Соціологія політики як наука: об'єкт, предмет, сутність та категорії.
2. Історія становлення соціології політики.
3. Політика як соціальне явище.

Ключові поняття: соціологія політики, об'єкт, предмет соціології політики, політики, категорії соціології політики, політика як соціальне явище, етапи становлення соціології політики, основні напрямки досліджень соціології політики.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

12.2 Завдання для самостійної роботи

1. Визначте основні напрямки досліджень соціології політики.
2. Розкрийте місце соціології політики в системі знань про суспільство.

12.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Громадянське суспільство як об'єкт соціології політики.
2. Електоральна поведінка в сучасній Україні: тенденції розвитку.

12.4 Контрольні питання

1. Проаналізуйте поняття «політика» з соціологічної точки зору.
2. Визначте предмет та об'єкт соціології політики.
3. Охарактеризуйте зв'язок політики із соціальною структурою суспільства.
4. Назвіть основні елементи політичної системи суспільства.
5. У чому полягає специфіка соціологічного підходу до вивчення політики?

13 Семінарське заняття № 13

Соціологія управління: об'єкт, предмет та специфіка дослідження

13.1 План заняття

1. Соціологія управління: об'єкт, предмет та функції.
2. Закони, теорії, моделі управління та їх тлумачення в соціології:
 - а) сучасні системи управління (американська, японська) та їх характеристика;
 - б) закони соціального управління та їх тлумачення;
 - в) види соціального управління;
 - г) стилі соціального управління;
 - д) наукова теорія управління Ф.Тейлора, теорія управління людськими ресурсами Е.Мейо, класична теорія управління А.Файоля;
 - е) теорії управління «Х» і «У» Д. МакГрегора, теорія управління «Z» У. Оучі, теорія управління «7-S», «Управлінська решітка» Блейк-Моутона.
3. Сучасні тенденції розвитку соціології управління.

Ключові поняття: соціологія управління, об'єкт, предмет соціології управління, управління, закони управління, моделі управління, види соціального управління, стилі соціального управління, наукова теорія Ф. Тейлора, класична теорія управління А. Файоля, школа людських відносин Е. Мейо, сучасні теорії управління.

Рекомендована література: [6, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

13.2 Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте функції соціального управління.
2. Проаналізуйте основні види соціального управління.
3. Охарактеризуйте основні стилі соціального управління.

13.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Соціологія управління в сучасних умовах.
2. Роль соціальних технологій у підвищенні ефективності управління.
3. Актуальні проблеми сучасної соціології управління.

13.4 Контрольні питання

1. У чому полягає специфіка соціології управління як галузі соціології?
2. Визначте об'єкт, предмет соціології управління.
3. Які сучасні тенденції розвитку соціології управління Ви можете назвати?
4. Порівняйте основні положення теорій Ф. Тейлора, А. Файоля та Е. Мейо.

Змістовий модуль III. Методологія, методика і техніка соціологічного дослідження

14 Семінарське заняття № 14

Соціологічне дослідження: методологія, методика, види та етапи

14.1 План заняття

1. Сутність та принципи соціологічного дослідження.
2. Функції соціологічного дослідження.
3. Етапи соціологічного дослідження.
4. Види соціологічного дослідження та їх характеристика.

Ключові поняття: соціологічне дослідження, принципи соціологічного дослідження, функції соціологічного дослідження, етапи соціологічного дослідження – підготовчий, збору первинної соціологічної інформації, обробки та аналізу зібраної інформації, підготовка звіту соціологічного дослідження, фундаментальне, прикладне соціологічне дослідження, види соціологічних досліджень за різними критеріями.

Рекомендована література: [3, 6, 7, 8, 11, 14, 16, 23, 25, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

14.2 Завдання для самостійної роботи

1. Мета і завдання соціологічних досліджень на сучасному етапі розвитку суспільства.
2. Проаналізуйте види соціологічних досліджень за різними критеріями.

14.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Місце і роль соціологічних досліджень у вивченні соціальної реальності.
2. Основні напрямки соціологічних досліджень в сфері соціальної роботи.

14.4 Контрольні питання

1. Що таке соціологічне дослідження?
2. Принципи соціологічного дослідження.
3. Які функції соціологічного дослідження Ви можете назвати?
4. Проаналізуйте основні етапи соціологічного дослідження.

15 Семінарське заняття № 15

Програма соціологічного дослідження. Методи збору соціологічної інформації

15.1 План заняття

1. Програма соціологічного дослідження.
2. Структура програми соціологічного дослідження.
3. Вибірка у соціологічному дослідженні.
4. Класифікація методів збору соціологічної інформації:
 - а) метод соціологічного опитування та його різновиди;
 - б) методи спостереження, аналізу документів та експерименту – сутність, види та призначення.

Ключові поняття: програма соціологічного дослідження, компоненти програми соціологічного дослідження, соціальна проблема, методологічний розділ програми соціологічного дослідження, методико-процедурний розділ програми соціологічного дослідження, організаційний розділ програми соціологічного дослідження, вибірка, види вибірки, гіпотеза, види гіпотез, опитування, анкетування, інтерв'ю, види анкетування, види інтерв'ю, спостереження, експеримент, аналіз документів, традиційний аналіз документів, контент-аналіз, документ, види документів.

Рекомендована література: [3, 6, 7, 8, 11, 14, 16, 23, 25, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

15.2 Завдання для самостійної роботи

1. Скасти програму соціологічного дослідження на визначену тему (Додаток

№1).

2. Анкетування: сутність, особливості, переваги та недоліки.
3. Інтерв'ю: сутність, особливості, переваги та недоліки.

15.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Анкетне опитування: переваги та недоліки.
2. Види анкетування та їх сутність.
3. Різновиди інтерв'ю та особливості їх застосування в соціологічному дослідженні.
4. Форми та методи підготовки інтерв'юерів та контролю якості їх роботи.
5. Специфіка спостереження як методу збору первинних соціологічних даних.

15.4 Контрольні питання

1. Яке місце посідає програма соціологічного дослідження у його організації та проведенні?
2. Охарактеризуйте основні компоненти програми соціологічного дослідження.
3. Що таке вибірковий метод та які його особливості?
4. Експеримент: сутність, особливості, переваги та недоліки.
5. Що таке традиційний аналіз документів та контент-аналіз?

16 Семінарське заняття № 16

Соціологічне вимірювання, обробка, аналіз, інтерпретація та написання звіту дослідження

16.1 План заняття

1. Вимірювання та обробка соціологічної інформації.
2. Аналіз результатів соціологічного дослідження.
3. Звіт у соціологічному дослідженні.

Ключові слова: вимірювання, статистичні методи, методи математичної статистики, кількісні та якісні ознаки, кореляційний аналіз, регресійний аналіз, коефіцієнт кореляції Пірсона, факторний і кластерний аналіз, звіт у соціологічному дослідженні, структура звіту.

Рекомендована література: [3, 6, 7, 8, 11, 14, 16, 23, 25, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 56, 58, 59, 61].

16.2 Завдання для самостійної роботи

1. Що таке факторний і кластерний аналіз?
2. У чому полягають особливості якісних та кількісних ознак?

16.3 Теми для доповідей і рефератів

1. Значення методу вибірки у соціологічній практиці.
2. Вимоги до забезпечення якості та надійності вибірки.

16.4 Контрольні питання

1. Які показники використовуються для оцінювання зв'язку між двома ознаками?
2. Яких значень може набувати коефіцієнт кореляції Пірсона?
3. З якою метою застосовують методи регресійного аналізу даних?
4. Що таке звіт у соціологічному дослідженні? Яка структура звіту?
5. Вимоги до написання звіту соціологічного дослідження.

Перелік посилань

1. Американская социологическая мысль. -М., 1994.
2. Андреева Г.М. Социальная психология. -М., 1995.
3. Андреев В.Г., Сотникова Г.Н. Телефонное интервью. -М., 1989.
4. Ануфриев Е.А. Социальный статус и активность личности// Личность как объект и субъект социальных отношений. -М., 1984.
5. Барбер Б. Структура социальной стратификации и тенденции социальной мобильности// Американская социология: Перспективы. Проблемы. Методы. -М., 1972.
6. Барвинський, А.О. Соціологія [Текст] : курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів/ А.О. Барвинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
7. Бобнева М.И. Социальные нормы и регулирование поведения. -М., 1976.
8. Бутенко И.А. Анкетный опрос как общение социолога с респондентами: Учебное пособие для университетов. -М.: Высшая школа, 1989. С.176.
9. Вебер М. Избранное. Образ общества. -М., 1994.
10. Гидденс Э. Стратификация и классовая структура// Социологическое исследование. 1992. № 9, 11.
11. Гречихин В.Г. Лекции по методике и технике социологических исследований: Учебное пособие. –М.: МГУ, 1988. С.232.
12. Дэвис К., Мур У.Е. Некоторые принципы стратификации// Структурно-функциональный анализ в современной социологии. -М., 1968.
13. Дюркгейм Э. О разделении общественного труда. Метод социологии. - М., 1991.
14. Здравомыслов А.Г. Методология и процедуры социологического исследования. -М., 1969.
15. Интерпретация и анализ данных в социологических исследованиях. -М., 1987
16. Как провести социологическое исследование./ Под ред. Горшкова М.К. и Шереги Ф.Э.–М.: Политиздат, 1990. С.288.
17. Кодекс професійної етики соціолога України, затверджений Соціологічною асоціацією України 20 травня 2004 року.
18. Комаров М.С. Социальная стратификация и социальная структура//Социол. исслед. 1992.№7.
19. Критика современной буржуазной теоретической социологии. -М., 1977.
20. Кукушкина Е.Н. Русская социология XIX–начала XX века. -М., 1993.
21. Кун Т. Структура научных революций. -М., 1975.
22. Лейман И.И. Наука как социальный институт. -Л., 1971.
23. Лекции по методике конкретных социальных исследований/ Под ред. Г.М. Андреевой.-М., 1972.
24. Логика социологического исследования. -М., 1987.

25. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс: Підручник.- К.: Каравела, 2004.-456с.
26. Математика в социологии: Моделирование и обработка информации/ Ред. А. Аганбегян, Х. Блейлок, Ф. Бородкин, Р. Будон, В. Капекки. -М., 1977.
27. Медушевский А.Н. История русской социологии. -М., 1993.
28. Моль А. Социодинамика культуры. -М.,1984.
29. Ноэль Э. Массовые опросы. -М., 1978. С.76–81.
30. Осипов Г.В. Теория и практика социологических исследований в СССР. - М., 1979.
31. Основы социологии. Курс лекций: В 2ч./ Под ред. А.Г. Эфендиева. -М., 1994.
32. Павліченко, П.П. Соціологія [Текст]/ Павліченко П.П., Литвиненко Д.А. – К. : Лібра, 2002. – 256 с.
33. Піча, В.М. Соціологія [Текст] : загальний курс/ В.М. Піча. – К. : Каравела, 2000. – 248 с.
34. Попова И.М. Социология. Вводный курс. –Киев: Тандэм, 1996. С. 271.
35. Процесс социального исследования. -М., 1975.
36. Рабочая книга социолога. -М., 1983.
37. Рабочая книга социолога/ Отв. ред. Г.В. Осипов. -М., 1977.
38. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. –М., 1996.С.208.
39. Рукавишников В.О., Паниотто В.И., Чурилов Н.Н. Опросы населения. - М., 1984.
40. Сірій, Є.В. Соціологія [Текст]/ Сірій Є.В. – К. : Атіка, 2004. – 480 с.
41. Смелзер Н. Социология. - М., 1994.
42. Современная американская социология. -М., 1994.
43. Соціологія: курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. За редакцією В.М. Пічі. Друге видання, виправлене і доповнене. Львів: «Новий світ-2000», 2002.- с.312.
44. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. В.Г. Городяненка.- К.: Видавничий центр «Академія», 2005.- 560 с.
45. Соціологія [Текст]/ під ред. Н.П. Осипова. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 336 с.
46. Социологический справочник/ Под ред. Воловича В.И. –Киев, 1990. С.382.
47. Социология. Основы общей теории: Учебное пособие/ Под ред. Осипова Г.В.–М.,1996.С.461.
48. Социология: Практикум./ Сост. И отв. Редакторы Миронов А.В., Руденко Р.И. -М.: Соц.-полит. журнал, 1993. С. 240.
49. Социология/ Уч. Пособие под ред. проф. Тадевосяна Э.В.– М., 1995.С.272.

50. Социология: Хрестоматия/Авт.- сост. Козлова О.Н. и др.–М.: Соц.-полит. журнал, 1993. С.256.
51. Типология и классификация в социологических исследованиях. -М., 1982.
52. Управленческое консультирование/ Под ред. М. Кубра.- М., 1992.
53. Философия права. Гегель и современность. - М., 1977.
54. Фуко М. Слова и вещи: Археология гуманитарных наук.- СПб., 1994.
55. Штомпка П. Социология социальных изменений.- М., 1996.
56. Черниш, Н. Соціологія [Текст]: курс лекцій/ Черниш Н. – Львів : Кальварія, 1996. – 70 с.
57. Щепаньский Я. Элементарные понятия социологии.- М., 1969.
58. Юрий, М.Ф. Соціологія [Текст]/ Юрий М.Ф. – К. : Декор, 2005. – 552 с.
59. Ядов В.А. Социологическое исследование: методология, программа, методы.- М., 1987.
60. Яковлев А.М. Социология экономической преступности. - М., 1988.
61. Якуба О.О. Соціологія. Навчальний посібник для студентів. – Харків, 1996.
62. http://uk.wikipedia.org/wiki/Українські_онлайн-бібліотеки

ДОДАТКИ

Додаток А – Теми для складання програми соціологічного дослідження

1. Соціальна активність
2. Працевлаштування
3. Відвідування занять
4. Соціально-психологічний клімат
5. Культура спілкування
6. Соціально-політична свідомість
7. Методика навчання
8. Соціалізація
9. Соціальна адаптація
10. Соціальна мобільність
11. Соціальна стабільність
12. Авторитет
13. Лідерство
14. Девіантна поведінка
15. Соціальний контроль
16. Соціальна мотивація
17. Соціальні потреби
18. Соціальні цінності
19. Соціальні орієнтації
20. Соціальний добробут
21. Соціальний конфлікт
22. Соціальна самореалізація
23. Громадська думка
24. Соціальне управління
25. Соціальне самовизначення
26. Сімейні відносини
27. Соціально-правова захищеність
28. Соціально-професійна спрямованість
29. Соціально-професійна зайнятість
30. Соціально-трудова відносини

Додаток Б – Питання до модульного контролю

Модуль I Загальні проблеми теоретичної соціології

1. Що вивчає соціологія як наука.
2. Що є об'єктом соціології?
3. Що є предметом соціології?
4. Аргументуйте місце соціології в системі соціально-гуманітарних наук.
5. Які основні функції соціології як науки?
6. Які основні методи соціології як науки?
7. Різні підходи до визначення структури соціологічного знання.
8. Охарактеризуйте основні етапи розвитку соціології.
9. Назвіть основні етапи становлення та розвитку соціологічної думки в стародавньому світі, епоху Середньовіччя та Нового часу?
10. Яка роль О.Конта у становленні соціології?
11. Внесок Е. Дюркгейма у становлення соціології.
12. «Розуміюча соціологія» М. Вебера.
13. Назвіть основні особливості зародження та розвитку соціологічної думки в Україні.
14. Внесок українських дослідників в розвиток соціологічної думки.
15. Що таке суспільство?
16. Охарактеризуйте основні ознаки суспільства?
17. Ознаки суспільства за Е.А. Шілзом.
18. Загальнонаукові теорії походження суспільства та їх сутність.
19. Охарактеризуйте соціологічні теорії походження суспільства.
20. За якими критеріями можна класифікувати сучасні суспільства?
21. Тенденції розвитку українського суспільства.
22. Складові соціальної структури суспільства та її характеристика.
23. Що таке соціальна стратифікація?
24. Які основні теорії соціальної стратифікації можна виділити?
25. Сутність та призначення соціальних інститутів.
26. Види соціальних інститутів.
27. Поняття та види соціальних організацій.
28. Визначте особливості соціальної структури українського суспільства.
29. Інтеграція та диференціація суспільства.
30. Які тенденції переважають в українському суспільстві?
31. Охарактеризуйте основні канали соціальної мобільності?
32. Соціальна стабільність як необхідна умова існування суспільства.
33. Маргінальність як явище перехідного суспільства.
34. В чому значення соціальних змін?
35. Чим відрізняється вертикальна соціальна мобільність від горизонтальної?
36. Підходи до визначення особистості.

Продовження додатку Б

37. Як відрізняються поняття людина-індивід-особистість?
38. Що відносять до соціологічної структури особистості?
39. Охарактеризуйте поняття соціальна роль та соціальний статус.
40. Теорії особистості та їх сутність.
41. Коли починається і закінчується процес соціалізації?
42. Охарактеризуйте етапи, форми та етапи соціалізації.

Модуль II Спеціальні та галузеві соціологічні теорії

1. Що вивчає соціологія сім'ї?
2. Охарактеризуйте історичні форми шлюбу.
3. Чому сім'я розглядається як мала соціальна група та соціальний інститут?
4. Які функції сім'ї Ви знаєте?
5. Проаналізуйте основні проблеми сімей в Україні.
6. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку сімей в Україні та світі.
7. Які типи сімей Ви знаєте?
8. Розкрийте предметну сферу дослідження економічної соціології.
9. Що є об'єктом та предметом дослідження економічної соціології?
10. Проаналізуйте понятійно-категоріальний апарат економічної соціології.
11. Охарактеризуйте соціальні функції економіки.
12. Назвіть основні наукові напрямки економічної соціології.
13. Розкрийте взаємозв'язок економічної соціології з іншими науками.
14. Які структурні елементи включає економічна сфера?
15. Які особливості поняття «культура» з точки зору соціологічного аналізу?
16. Перелічіть основні складові культури.
17. Що таке масова культура та в чому її особливості?
18. Які функції виконує культура в суспільстві?
19. Охарактеризуйте особливості української культури на сучасному етапі розвитку України.
20. Що таке релігія? Які світові релігії Ви можете назвати?
21. Чому церкву розглядають як соціальний інститут?
22. В чому полягають особливості об'єкта та предмета соціології праці?
23. Перелічіть основні категорії та поняття соціології праці.
24. Проаналізуйте основні етапи становлення соціології праці.
25. Значення праці в житті людини.
26. Які основні мотиви до праці Ви можете назвати?
27. Розкрийте місце праці в розвитку людини та суспільства.
28. Стимулювання праці: переваги та недоліки.
29. Розкрийте місце соціології праці в системі наук.

Продовження додатку Б

30. Що таке право? Які види права можете назвати?
31. Проаналізуйте функції права.
32. Які етапи становлення соціології права?
33. Що таке правовий нігілізм та в чому його сутність?
34. Умови досягнення релевантності права?
35. Які форми права в суспільстві?
36. Проаналізуйте поняття «політика» з соціологічної точки зору.
37. Визначте предмет та об'єкт соціології політики.
38. Охарактеризуйте зв'язок політики із соціальною структурою суспільства.
39. Назвіть основні елементи політичної системи суспільства.
40. У чому полягає специфіка соціологічного підходу до вивчення політики?
41. Визначте основні напрямки досліджень соціології політики.
42. Розкрийте місце соціології політики в системі знань про суспільство.
43. У чому полягає специфіка соціології управління як галузі соціології?
44. Визначте об'єкт, предмет соціології управління.
45. Охарактеризуйте функції соціального управління.
46. Проаналізуйте основні види соціального управління.
47. Охарактеризуйте основні стилі соціального управління.
48. Які сучасні тенденції розвитку соціології управління Ви можете назвати?
49. Порівняйте основні положення теорій Ф. Тейлора, А. Файоля та Е. Мейо.

Модуль III Методологія, методика і техніка соціологічного дослідження

1. Що таке соціологічне дослідження?
2. Принципи соціологічного дослідження.
3. Які функції соціологічного дослідження Ви можете назвати?
4. Проаналізуйте основні етапи соціологічного дослідження.
5. Мета і завдання соціологічних досліджень на сучасному етапі розвитку суспільства.
6. Проаналізуйте види соціологічних досліджень за різними критеріями.
7. Основні напрямки соціологічних досліджень в сфері соціальної роботи.
4. Яке місце посідає програма соціологічного дослідження у його організації та проведенні?
5. Охарактеризуйте основні компоненти програми соціологічного дослідження.
6. Що таке вибірковий метод та які його особливості?
7. Анкетування: сутність, особливості, переваги та недоліки.
8. Інтерв'ю: сутність, особливості, переваги та недоліки.
9. Експеримент: сутність, особливості, переваги та недоліки.
10. Що таке традиційний аналіз документів та контент-аналіз?

Продовження додатку Б

11. У чому полягають особливості якісних та кількісних ознак?
12. Які показники використовуються для оцінювання зв'язку між двома ознаками?
13. Яких значень може набувати коефіцієнт кореляції Пірсона?
14. З якою метою застосовують методи регресійного аналізу даних?
15. Що таке факторний і кластерний аналіз?
16. Що таке звіт у соціологічному дослідженні? Яка структура звіту?
17. Вимоги до написання звіту соціологічного дослідження.

Додаток В – Питання до іспиту

1. Соціологія як наука: предмет, об'єкт, методи.
2. О. Конт – засновник соціології як науки.
3. Закони соціології та їх характеристика.
4. Цілі та завдання соціології.
5. Категорії та поняття в соціології.
6. Зв'язок соціології з іншими науками.
7. Функції соціології як науки.
8. Принципи соціології.
9. Методи соціології як науки.
10. Структура соціологічного знання.
11. Протосоціологічний період у розвитку та становленні соціології.
12. Класичний етап у становленні соціології як науки.
13. Основні школи сучасної західної соціології.
14. Соціологічна думка в Україні.
15. Поняття про суспільство.
16. Ознаки суспільства.
17. Теорії походження суспільства.
18. Суспільство як система.
19. Характерні риси сучасного українського суспільства.
20. Соціальна структура суспільства.
21. Основні складові елементи соціальної структури суспільства.
22. Види соціальної структури суспільства та їх характеристика.
23. Поняття про соціальну стратифікацію.
24. Теорії соціальної статифікації.
25. Поняття про соціальну мобільність.
26. Види соціальної мобільності та їх характеристика.
27. Інституціалізація як соціальний феномен.
28. Види соціальних інститутів.
29. Функції соціальних інститутів.
30. Соціальна організація та її ознаки.
31. Соціологічні підходи до вивчення особистості та її місця в суспільстві.
32. Людина і особистість в філософії, психології, соціології.
33. Соціологічна структура особистості.
34. Статусно-рольова теорія особистості та її сутність.
35. Диспозиційна теорія особистості та її сутність.
36. Теорія референтної групи та її сутність.
37. Агенти соціалізації та їх характеристика.
38. Форми соціалізації та їх характеристика.
39. Етапи соціалізації.

Продовження додатку В

40. Соціалізація і соціальна адаптація як фактори формування особистості.
41. Соціологія сім'ї: об'єкт, предмет та сутність.
42. Типологія сімей та їх характеристика.
43. Поняття про шлюб, історичні форми шлюбу та їх характеристика.
44. Сім'я як соціальний інститут.
45. Сім'я як мала соціальна група.
46. Ознаки сім'ї.
47. Фази життєвого циклу сім'ї.
48. Функції сім'ї в суспільстві.
49. Стан і тенденції розвитку сучасної сім'ї.
50. Соціологія культури як галузь соціології: об'єкт, предмет та сутність.
51. Поняття і сутність культури.
52. Основні підходи до вивчення культури та їх характеристика.
53. Структурні елементи та форми вияву культури в житті людини і суспільства.
54. Види культури та їх характеристика.
55. Масова культура її характеристика.
56. Функції культури.
57. Особливості національної культури у контексті відродження українського соціуму.
58. Поняття, предмет і методи соціології релігії.
59. Поняття про релігію, основні світові релігії.
60. Релігія як соціальний інститут. Еволюційні та організаційні форми релігії.
61. Церква як соціальний інститут.
62. Функції релігії.
63. Сутність та значення соціологічного дослідження.
64. Поняття та принципи соціологічного дослідження.
65. Функції соціологічного дослідження.
66. Етапи соціологічного дослідження.
67. Підготовчий етап соціологічного дослідження та його характеристика.
68. Етап збору первинної соціологічної інформації.
69. Аналіз та обробка соціологічних даних.
70. Етап написання звіту, підготовка висновків та рекомендацій.
71. Види соціологічного дослідження.
72. Програма соціологічного дослідження та її компоненти.
73. Методологічний розділ програми соціологічного дослідження.
74. Методико-процедурний розділ програми соціологічного дослідження.
75. Організаційний розділ програми соціологічного дослідження.

Продовження додатку В

76. Вибірка у соціологічному дослідженні.
77. Класифікація методів збору соціологічної інформації.
78. Метод соціологічного опитування та його різновиди.
79. Анкетування як метод збору соціологічної інформації.
80. Поняття про анкету, види запитань анкети.
81. Структура анкети.
82. Види анкетування: роздаткове, телефоне, пресове, поштове та їх характеристика.
83. Інтерв'ю метод збору соціологічної інформації.
84. Метод спостереження – сутність та призначення.
85. Види спостереження та їх характеристика.
86. Метод експерименту - сутність та призначення.
87. Види експериментів та їх характеристика.
88. Соціометрія як метод збору соціології інформації.
89. Вимірювання та обробка соціологічної інформації.
90. Аналіз результатів соціологічного дослідження та складання звіту.